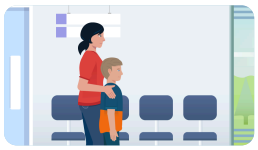
Verwijderen van amandelen (kinderen)

Begrijpelijke voorlichting met animatievideo's
Dit is de papieren versie van digitale voorlichting met animatievideo's.
Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de voorlichting.

Wat zijn amandelen?

Amandelen knippen

De KNO-arts heeft met u besproken dat er mogelijk een operatie plaats gaat vinden waarbij de keel- en/of neusamandelen van uw kind verwijderd worden. Hier krijgt u meer informatie over de ingreep en de voorbereiding daarop.

Het is belangrijk dat u uw kind goed voorbereidt op de operatie. Kinderen die zijn voorbereid zijn vaak meer ontspannen, wat een positief effect heeft op de operatie en het herstel. In twee animaties wordt uitgelegd wat amandelen zijn en hoe de dag van de ingreep eruit ziet. Deze kunt u samen met uw kind bekijken om hem of haar zo voor te bereiden op de ingreep.

Wat zijn amandelen?

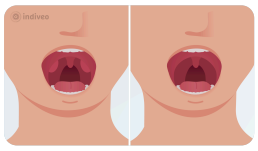
Animatievideo
Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video
Kijk eens in de spiegel en doe je mond wijd open.
Achter in je keel zie je twee bolletjes.
Dat zijn je amandelen.
Die heb je niet alleen in je keel, maar ook achter in de neus. Maar die kun je niet zien.

De amandelen heb je niet zomaar.
Gezonde amandelen zorgen ervoor dat je minder snel ziek wordt en lekker kunt blijven spelen.
Maar soms zijn de amandelen niet zo gezond en werken ze niet goed. Ze gaan dan ontsteken.
Als je amandelen ontstoken zijn, ben je vaak ziek.
Je bent dan bijvoorbeeld verkouden, hebt keelpijn of hoge koorts.
Zonder amandelen wordt je minder vaak ziek.
Daarom kan de dokter je amandelen eruit halen.
Dat gebeurt tijdens een operatie.

Kiezen voor een operatie

Waarom worden de neus- en/of keelamandelen verwijderd?

Iedereen heeft een neusamandel, 2 keelamandelen en tongamandelen. Deze worden de ring van Waldeyer genoemd. De amandelen zijn normaal de eerste verdedigingslinie tegen virussen en bacteriën. Bij sommige kinderen kunnen de amandelen de hoeveelheid binnendringende ziekteverwekkers niet meer aan en raken de amandelen zelf ontstoken. Als dit steeds terugkomt, kunnen amandelen operatief verwijderd worden.

Een tweede reden om de amandelen te verwijderen is obstructief slaapapneu. Bij obstructief slaapapneu snurkt uw kind en stopt het af en toe met ademen tijdens de slaap. Bij kinderen zijn vergrote keelamandelen bijna altijd de oorzaak.

Welke amandelen verwijderen?

Bij kinderen die vaak keelontstekingen hebben, worden vaak de neus en keelamandelen verwijderd. Bij kinderen die vaak oorontstekingen hebben, wordt soms, naast het plaatsen van trommelvliesbuisjes, ook de neusamandel verwijderd omdat zich achter in de neus de buis van Eustachius bevindt. De buis van Eustachius vormt de verbinding tussen de neus en het oor. Wanneer de buis niet goed kan functioneren omdat deze wordt geblokkeerd door de neusamandel blijft vocht achter het trommelvlies aanwezig. Hierdoor kan een kind vaker oorontstekingen krijgen.

Bij grotere kinderen en volwassenen worden meestal alleen de keelamandelen verwijderd, omdat de neusamandel bijna altijd kleiner wordt naarmate iemand ouder wordt.

Kiezen voor een operatie

De kno arts zal samen met u als ouders een keuze maken of de amandelen wel of niet verwijderd moeten worden. Daar zijn richtlijnen voor. De KNO-arts van uw kind geeft u informatie over de operatie en het alternatief om niet te opereren. Een handig hulpmiddel voor het maken van een keuze is de keuzekaart (https://consultkaart.nl/wp-content/uploads/2017/10/FMS_ck_tonsolitis_2017.01.pdf) . Hierin leest u alle voor- en nadelen van de operatie en van niet-opereren.

Toestemming geven

De WGBO (wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst) schrijft voor dat de operatie alleen mag worden uitgevoerd als u daar toestemming voor heeft gegeven. Verder moet de arts ervoor zorgen, dat u alle informatie krijgt die u nodig heeft om een beslissing te kunnen nemen. Is uw kind 12 jaar of ouder? Dan is het nodig dat ook uw kind toestemming geeft voor de operatie.

Meer informatie over de WGBO kunt u lezen op de website van de Vereniging Kind en Ziekenhuis (http://www.kindenziekenhuis.nl) en in de MCL-brochure “Wet op de geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) (https://www.mcl.nl/uploads/fckconnector/8a4be6dd-6e95-5e68-951d-ccc7cd532877/3166793733/Wet%20op%20de%20Geneeskundige%20Behandelings%20Overeenkomst%20%28WGBO%29%20bij%20kinderen_juli%202017.pdf) bij kinderen”.

Voorbereiding

Belangrijk

Nuchter zijn (niet eten en drinken)

Voor deze ingreep is het noodzakelijk dat uw kind nuchter is. Dit betekent dat het vanaf een bepaald tijdstip niet meer mag eten en drinken. U krijgt deze instructies toegestuurd van het PAS (het Preoperatief Anesthesiologische Spreekuur).

Anesthesioloog

Voor de operatie vult u een vragenlijst in over de gezondheid van uw kind. De anesthesioloog beoordeelt de vragenlijst en het medisch dossier van uw kind. Als de anesthesioloog het nodig vindt, wordt u uitgenodigd voor het pre-operatief spreekuur. Meestal is dit niet nodig.

Uw kind wordt met een kapje in slaap gemaakt. Uw kind ademt via het kapje de narcosedamp in en valt in slaap. Bij deze operatie kan uw kind niet met een prik in slaap gemaakt worden.

Het kan lijken dat uw kind nog niet goed slaapt, terwijl u als ouders al naar de wachtkamer wordt begeleid. De armen en benen kunnen nog bewegen. U hoeft zich hierover niet ongerust te maken. Dit zijn onwillekeurige bewegingen die veroorzaakt worden door het narcosemiddel.

Medicijnen

In de week voor de behandeling mag uw kind geen geneesmiddelen gebruiken die de bloedstolling beïnvloeden, zoals pijnstillers die acetylsalicylzuur bevatten (Aspirine, Acetosal, etc.). Uw kind mag wel paracetamol gebruiken.

U geeft uw kind thuis een paracetamolzetpil. Dit heeft de assistente met u besproken.

Overige tips

- Neem voor uw baby een flesje drinken mee voor na de operatie. Vergeet ook niet de speen mee te nemen.
- Heeft uw kind lang haar? Bind dit dan vast in een staart of vlecht.
- Neem voor uw kind extra schone kleren en ondergoed mee en eventueel pantoffels.
- Uw kind houdt zijn eigen kleding aan, de schoenen moeten wel uit. Het kan gebeuren dat er wat bloed op de kleding komt tijdens de ingreep. Trek daarom kleding aan die goed schoon te maken is. Dit geldt voor u en uw kind.
- Uw kind mag geen sieraden dragen tijdens de operatie.
- Vergeet niet een knuffel mee te nemen. Oudere kinderen kunnen een boek of tablet meenemen. Denk erom: deze spullen kunnen wel vies worden!
- Neem geen andere kinderen zoals broertjes of zusjes mee.

De ingreep

Op de dag van de ingreep meldt u zich met uw kind op de afgesproken tijd bij de balie van afdeling C (daghospitaal) op de 1e verdieping.

De dag van de behandeling

Animatievideo
Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video
Als je geopereerd wordt, ga je naar het ziekenhuis.
Van de verpleegkundige krijg je een polsbandje om.
De verpleegkundige stelt nog wat vragen aan jou en een van je ouders.
Daarna brengt de verpleegkundige je naar een zaal met allemaal bedden.
Hier wacht je met je papa of mama tot de operatie kan beginnen.
Als je aan de beurt bent, brengt de verpleegkundige je naar de operatiekamer.
Daar staan een heleboel apparaten en een aantal mensen met andere kleding.

Je gaat bij de operatieassistent op schoot zitten. Papa of mama is bij je.
De verpleegkundige doet meestal een soort knijper op je vinger. Daar voel je niks van.
Daarna krijg je een kapje op je neus. Dit ruikt een beetje vreemd.
Je valt dan in slaap en je voelt daardoor niets van de operatie.
Zodra je slaapt, gaat de dokter je opereren.
Als de dokter klaar is, wordt je naar de uitslaapkamer gebracht.
De verpleegkundigen blijven bij je en kijken of het goed met je gaat.
Nadat je goed wakker bent, komt papa of mama weer bij je.
Samen gaan jullie naar een andere afdeling.
Na de operatie heb je soms pijn in je keel of ben je misschien een beetje misselijk.
Van de verpleegkundige krijg je wat drinken en een ijsje. Dit is goed voor je keel.
Je moet nog even blijven. De dokter komt nog even langs om te kijken hoe het gaat.
Als het goed gaat, mag je weer naar huis.

Duur van de operatie

De operatie duurt ongeveer 5 minuten. Het wachten lijkt altijd langer te duren, omdat u als ouders pas weer bij uw kind mag komen zodra het kind weer goed wakker is. Dit wachten duurt meestal 10 tot 15 minuten.

Informatie voor ouders

Tijdens de operatie plaatst de KNO-arts een mondspreider tussen de tanden van uw kind om goed zicht te krijgen op de amandelen. Met een speciale tang worden de keelamandelen losgemaakt vanuit de keelholte. Daarna wordt de neusamandel vanachter het zachte gehemelte weggeschraapt.

Na de ingreep in de behandelkamer wordt uw kind in het bedje naar de uitslaapkamer gebracht voor de eerste opvang. Het gezicht van uw kind wordt schoongemaakt en de keel wordt zo nodig “uitgezogen”. Dat betekent dat het bloed dat ontstaat tijdens het weghalen van de amandelen verwijderd wordt.

Als uw kind wordt opgehaald van de uitslaapkamer, mag u weer bij uw kind komen. Uw kind ligt in het bed en wordt naar het daghospitaal teruggebracht.

Nazorg

Direct na de ingreep

Na de operatie heeft uw kind, vooral wanneer de keelamandelen zijn verwijderd, pijn in de keel. Vaak heeft het nog wat oud bloed in de neus en in de mond. Sommige ouders schrikken van het bloed. Het is daarom verstandig, als u slecht tegen bloed kunt, de andere ouder naar het daghospitaal te laten gaan. Drinken is erg belangrijk, meestal moet u uw kind hiervoor wat extra aansporen.

Weer naar huis

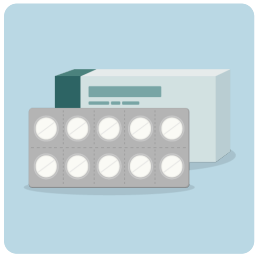
Drinken en waterijsjes

Uw kind moet thuis en in het ziekenhuis veel drinken. Dit houdt de keel schoon en bevordert de genezing. Drie keer een klein slokje is beter dan een keer een grote slok. Ook waterijsjes zijn prima. Er zijn geen strikte regels voor eten na de operatie. Wel is het belangrijk dat uw kind goed drinkt. Dus: drinken moet, eten mag. Uw kind geeft zelf wel aan wat het wel of niet kan doorslikken en of het zin in eten heeft.

Voor een goed herstel, moet uw kind de eerste week binnen blijven.

Pijnbestrijding

Pijnbestrijding na verwijderen van de neusamandelen
Na het verwijderen van alleen de neusamandelen is pijnbestrijding meestal niet nodig. Eventueel kunt u uw kind enkele dagen paracetamol geven.

Pijnbestrijding na verwijderen van de keelamandelen
Als uw kind minder of geen pijn heeft, begint het eerder en makkelijker met eten en drinken en herstelt het sneller. Daarnaast kan het kind dan ook vaak beter slapen. Het is daarom belangrijk om de pijn de eerste dagen goed te bestrijden. U heeft hiervoor een recept meegekregen van de KNO-arts.

De pijn is meestal goed te onderdrukken met diclofenac tijdens de eerste 2 dagen en paracetamol tijdens de eerste 5 dagen. Het is belangrijk om de eerste 48 uur na de operatie standaard de pijnstillende medicijnen te geven. U krijgt van de verpleegkundige van het daghospitaal uitleg over hoe vaak en hoeveel paracetamol en diclofenac u kunt geven. Zorg ervoor dat u van tevoren de medicijnen in huis heeft.

Kinderen met astma mogen geen diclofenac. Overleg met de anesthesioloog over wat in deze situatie het beste is.

Misselijk na de ingreep

Uw kind kan soms misselijk zijn en moet misschien overgeven. Het braaksel kan donkerbruin zijn. Dit is oud bloed dat tijdens de ingreep is ingeslikt.

Zit er helderrood bloed in het braaksel of braakt uw kind vaker oud bloed uit? Dan is er misschien een nabloeding. Neem dan meteen contact op met de polikliniek KNO of buiten kantoortijden met het algemene telefoonnummer van het ziekenhuis.

Ziek na de ingreep

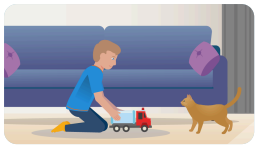
De eerste paar dagen na de operatie zal uw kind zich nog wel wat ziek voelen. Vooral na een keelamandeloperatie kan eten en praten pijnlijk zijn. Deze pijn kan ook in de oren worden gevoeld. Het lijkt dan op oorpijn.

Controle

De dag na de operatie wordt u gebeld door de verpleegkundige van het daghospitaal om te horen hoe het gaat. Uw kind heeft na zes weken een telefonische controleafspraak bij de KNO-arts.

Resultaat van de operatie

Na de operatie kan uw kind nog af en toe keelpijn hebben of ziek zijn, net als alle kinderen. Als het goed is, is uw kind wel minder vaak ziek thuis en zijn de klachten sneller voorbij.

Risico op complicaties

Kans op nabloeding

Aan elke operatie zitten risico's. Ook bij een operatie om de amandelen te verwijderen. Het risico bij het verwijderen van de amandelen is vooral de kans op een nabloeding. Daarom is het belangrijk dat de bloedstolling normaal blijft.

Uw kind mag daarom van tevoren en de eerste dagen na de operatie geen medicijnen die ervoor zorgen dat het bloed minder goed stolt, zoals Aspirine en Acetosal.

Open neusspraak

Na de operatie kan uw kind een zogenaamde open neusspraak krijgen. Bij spreken ontsnapt er dan lucht via de neus naar buiten. Hierdoor klinkt de stem van uw kind tijdelijk anders dan u gewend bent. Dit gebeurt vooral als de neus- en keelamandelen erg groot waren.

Met vergrote amandelen in de keel hoeft het zachte gehemelte maar weinig te bewegen om de neus af te sluiten van de mondholte bij spreken en slikken. Na de operatie moet het gehemelte ineens een veel grotere afstand afsluiten. In het begin kan daarom de stem wat anders klinken of kan er drinken uit de neus naar buiten komen.

Als het goed is gaan deze klachten vanzelf voorbij. Als het na enkele dagen/weken nog steeds niet over is, overleg dit dan met uw KNO-arts. Het kan zijn dat uw kind dan begeleiding van een logopedist nodig heeft.